

22.9.8

147a (במעמד שלשתן קנה) → 148a (אמר רב זירא אמר רב מנין לשכ"מ מן התורה)

1. ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות וכן אין לו והעברתם את נחלתו לבתו: במדבר כו, ח

2. ואם אין לו בת ונתתם את נחלתו לאחיו: במדבר כו, ט

3. בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו מה אמר ה' צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה: מל"ב כ, א

4. ואחיתפל ראה כי לא נעשתה עצתו ויחבש את החמור ויקם וילך אל ביתו אל עירו ויצו אל ביתו ויחנק וימת ויקבר בקבר אביו: שמ"ב ז, כג

I מתנת שכ"מ Source for

- a מתנת שכ"מ ר: זירא (בשם רב) → v. 1 another "transfer" – via
- b מתנת שכ"מ ר: נחמן (בשם רבה בר אבוה) → v. 2 another "gift" – via
 - i דרשה ר"י ר"נ → a girl's property transfers through her husband/children
 - ii ונתתם is the expected phrase
- c ר: מנשיא בר ירמיה → v. 3 a "will"
- d רמי בר יחזקאל → v. 4 a "will"
 - i Tangent: Aggadic excursus about אחיתופל (before taking his own life – v. 4):
 - 1 בד"מ: 3 things he commanded his children (before taking his own life – v. 4):
 - (a) Avoid: disputes
 - (b) Do not: rebel against Davidic dynasty
 - (c) If: שבועות is a clear day, plant wheat (versions – perhaps "cloudy", perhaps even if cloudy but north wind is blowing the clouds around...)
 - 2 Various: approaches to understanding the weather signs at ר"ה or end of סוכות
- e ר"נ is מתנת שכ"מ – since he may lose ability to direct his estate at any moment, we allow אמירה alone to be valid
 - i Challenge: since when did ר"נ take that approach?
 - ii Explanation: שמואל ruled that if someone sells a שט"ח and then forgives the debt – מחול
 - 1 Even: an heir can forgive
 - 2 But: מתנת שכ"מ can not be forgiven
 - (a) Analysis: this indicates that מתנת שכ"מ is מה"ת; else, why wouldn't מחילה work?
 - (b) Answer: 'tho דרבנן, they set it to be as per תורה

II Additional rule of (ר"נ) מתנת שכ"מ

- a If: a שכ"מ declares that he wants פלוני to live in his house (after his death) or eat from his tree – meaningless
 - i unless: he says "give this house to פ' that he may live there", "give this tree to פ' that he may eat..."
 - 1 inference: ר"נ only allows קנינים that are valid for a healthy person to be valid (via words alone) for שכ"מ
 - ii Challenge: ר"נ ruled that if a שכ"מ declares that a loan owed him by פ' should be given to א', it is valid
 - 1 Even though: this is something that א' בריא cannot execute
 - 2 Answer1 (ר"פ): since their heir inherits (the debt), and מתנת שכ"מ is akin to a ירושה
 - 3 Answer2 (ר' אחא בריה דרב איקא): it does exist for א' בריא – as per מעמד שלשתן